ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **I. I.**, zast. Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2017, čj. OAM-833/ZA-ZA11-P16-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 6. 2017, čj. 32 Az 30/2017-30,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 6. 2017, čj. 32 Az 30/2017-30, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 26. 9. 2016 byl žalobce, státní příslušník Kazachstánu, předán ze Švédského království do České republiky na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 (dále „nařízení Dublin III“)[1]. Právě Česká republika byla podle tohoto nařízení příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Rozhodnutím specifikovaným v záhlaví žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se neuděluje. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou krajský soud odmítl. Dle krajského soudu nebyly v žalobě obsaženy

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013 , kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. OJ L 180, 29.6.2013, s. 31 – 59).

žalobní body. Doplnění žaloby pak postrádalo žalobcův vlastnoruční podpis, který žalobce nedoplnil ani k výzvě soudu.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností napadl shora uvedené usnesení. Krajský soud prý pochybil, pokud výzvu k odstranění vad podání doplnění žaloby (absence vlastnoručního podpisu) doručoval přímo stěžovateli a nikoliv též jeho ustanovenému zástupci. Pro odmítnutí žaloby nebyly dány procesní podmínky. Dále stěžovatel polemizoval se závěrem, že původní žaloba (soudu doručena dne 7. 4. 2017) neobsahovala žalobní body.

[3] Žalovaný se s názory stěžovatele neztotožnil. Má za to, že doplnění žaloby sepsal stěžovatel, nikoliv jeho ustanovený zástupce. Krajský soud proto správně k doplnění chybějícího podpisu vyzval pouze stěžovatele. Pokud by byl doplnění žaloby sepisoval ustavený zástupce, který poskytuje právní služby (§ 35 odst. 5 s. ř. s.), toto podání by nepochybně nepostrádalo zákonem předpokládané náležitosti (podpis).

[4] Poté, co NSS shledal kasační stížnost přípustnou, zabýval se její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s. Jestliže zdejší soud rozhoduje o kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany, je povinen zkoumat, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Za podstatný přesah vlastních zájmů je třeba považovat mj. zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, a to např. hrubou chybu krajského soudu při výkladu procesního práva (blíže usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Právě o takovou situaci se v nynější věci jedná; současně má procesní vada judikaturní přesah nad rámec stěžovatelovy věci. Kasační stížnost je proto přijatelná.

[5] NSS předesílá, že v této kauze lze namítat pouze nezákonnost odmítnutí žaloby, protože se jedná o kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby, tj. důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Úkolem NSS je jen a pouze posoudit, zda krajský soud postupoval správně, pokud žalobu odmítl, a zda své rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Ze soudního spisu vyplynulo, že dne 6. 4. 2017 stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu. V ní požádal o ustanovení zástupce. Krajský soud ustanovil zástupcem stěžovatele Organizaci na pomoc uprchlíků, z. s. (usnesení ze dne 12. 4. 2017, čj. 32 Az 30/2017-17). Tímž usnesením vyzval stěžovatele, aby prostřednictvím ustanoveného zástupce ve lhůtě dvou týdnů žalobu doplnil a náležitě odůvodnil. Zásilka, v níž bylo vloženo usnesení, byla doručena do datové schránky ustanoveného zástupce dne 12. 4. 2017. Dne 4. 5. 2017 si zásilku osobně převzal stěžovatel, tehdy dočasně pobytem (na propustku) na adrese v K. n. V. (první pokus doručit zásilku stěžovateli do Pobytového střediska v Kostelci nad Orlicí byl neúspěšný). Dále je ve spisu založena kopie doplnění žaloby ze dne 18. 5. 2017, které krajskému soudu došlo poštou dne 22. 5. 2017. Obálka ve spisu chybí. Na č. l. 28 soudního spisu je pak založen pokyn samosoudkyně ze dne 6. 6. 2017, v němž soud stěžovatele vyzývá, aby své podání „Doplnění žaloby“ opatřil

pokračování

vlastnoručním podpisem ve lhůtě pěti dnů od doručení této výzvy. Součástí výzvy je též poučení o tom, že pokud stěžovatel vlastnoruční podpis nedoplní, soud k tomuto podání nebude přihlížet. Dle připojené doručenky byla výzva doručována poštou (obálkou typ III.) na adresu stěžovatelovy propustky z pobytového střediska. Jelikož stěžovatel nebyl na adrese zastižen, zásilka byla dne 8. 6. 2017 vhozena na domovní schránky. Stěžovatel výzvě k doplnění vlastnoručního podpisu nevyhověl, krajský soud proto žalobu dle § 37 odst. 5 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

[8] Podstatou této věci je, zda byl krajský soud oprávněn odmítnout návrh stěžovatele pro neodstranění vad podání (absenci řádně vymezených žalobních bodů) či nikoliv, a to zejména zda stěžovateli byla řádně doručena výzva k odstranění vad doplnění žaloby ze dne 18. 5. 2017.

[9] Obecné náležitosti žaloby jsou upraveny v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s. Z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno (odst. 3). Jednou z povinných obecných náležitostí žaloby v řízení o rozhodnutí správního orgánu je tedy vlastnoruční podpis žalobce, případně jeho zástupce (§ 65 odst. 1, § 71 odst. 1, § 37 odst. 3 s. ř. s.; k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2009, čj. 6 Azs 29/2009-59). V případě, že žalobce, resp. jeho zástupce, ani na základě usnesení předsedy senátu ve stanovené lhůtě chybějící náležitost podání nedoplní, stane se z původně odstranitelné procesní překážky neodstranitelná procesní překážka, neboť chybějící podpis znamená, že není možno zjistit, zda žaloba byla projevem žalobcovy vůle či nikoliv. Nepodepsaná žaloba, resp. podání, jímž měla blanketní žaloba být doplněna, brání soudu pokračovat v zahájeném řízení. Soud takovou žalobu usnesením odmítne (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

[10] Z § 37 odst. 5 s. ř. s. vyplývá, že *předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.*

[11] Podle § 42 odst. 2 s. ř. s. platí, že pokud má účastník zástupce, doručuje se pouze zástupci. Má-li však účastník něco osobně vykonat, doručí se i jemu.

[12] V obecné rovině se NSS již opakovaně vyslovil, že odstranění vad podání na základě usnesení vydaného podle § 37 odst. 5 s. ř. s. není úkonem, který by mohl účastník vykonat pouze osobně. Je-li účastník v řízení zastoupen, doručuje se výzva k odstranění vad podání pouze tomuto zástupci (viz rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2008, čj. 9 As 30/2008-69; srov. také rozsudek ze dne 11. 5. 2011, čj. 1 As 40/2011-90, č. 2421/2011 Sb. NSS; a ve vztahu k výzvě k zaplacení soudního poplatku také rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, čj. 2 Afs 187/2004-69).

[13] V posuzovaném případě krajský soud pochybil, pokud výzvu k odstranění vady podání (spočívající v absenci podpisu) doručoval pouze stěžovateli, nikoliv jeho zástupci, jehož mu necelé dva měsíce před vydáním této výzvy ustanovil. Krajský soud pominul

pravidlo § 42 odst. 2 s. ř. s., jímž se řídí doručování písemností účastníkům soudního řízení správního. Není rozhodné, zda vadné podání učinil sám stěžovatel, nebo jeho zástupce, jak ve vyjádření ke kasační stížnosti tvrdí žalovaný. NSS zdůrazňuje, že reakcí na výzvu soudu směřující k odstranění vad podání (chybějícího podpisu) může být jak doplnění podpisu stěžovatele přímo na příslušné podání, tak i to, že se stěžovatel prostřednictvím zástupce s původním podáním ztotožní, jinak řečeno, že učiní podepsané podání, v němž vadu původního podání zhojí (viz např. rozsudky NSS ze dne 26. 8. 2010, čj. 1 Afs 62/2010-61, a ze dne 21. 11. 2013, čj. 2 Aps 7/2013-59).

[14] Účelem ustanovení zástupce není jen poskytování kvalifikované právní pomoci. Ustanovený zástupce má také zprostředkovat funkční komunikaci mezi soudem a stěžovatelem, *nota bene* pokud je stěžovatel cizinec a nemá stálou doručovací adresu (přechodně pobývá v pobytovém středisku a na propustku se pak přechodně zdržuje na ubytovně v K. n. V.). Krajský soud tedy měl spornou výzvu primárně doručovat zástupci stěžovatele; teprve od tohoto doručení bylo možné odvíjet následky spojené s nevyhověním této výzvě. Pokud výzva k odstranění vad podání nebyla řádně doručena, krajský soud nemohl žalobu odmítnout. Řízení tedy zatížil vadou, pro kterou je napadené usnesení nezákonné.

[15] Pro zjištěnou vadu řízení NSS nemohl posuzovat zbývající kasační námitky.

[16] Vzhledem k výše uvedeným důvodům NSS zrušil napadené usnesení a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Zejména odstraní procesní pochybení tím, že výzvu k odstranění vad doplnění žaloby ze dne 18. 5. 2017 ve smyslu § 42 odst. 2 s. ř. s. řádně doručí.

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti NSS nerozhodoval, neboť toto rozhodnutí je vyhrazeno krajskému soudu (§ 110 odst. 3 věta prvá s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu